

KEMENESI ZSUZSANNA

Egek

Rodolf Hervé kiállítása és a
Hervé-díj 2010

OSZK, 2010. XI. 9–29.; École Spéciale
d'Architecture, Párizs, 2010. XI. 16–XII.10.

Czigány Ákos: Ég, 2010
30x22 cm

Czigány Ákos: Ég, 2010
30x23 cm

„Kezdetben, ha hihetünk az ősi beszámolóknak, a teremtő első műve az ég volt. A második pedig a föld. Az újraértelmezés szerint az eget megelőzően, kezdetben

a szó volt. Amikor pedig ugyanez a könyv a jövőbe tekint, azt írja: a régi helyett új eget és új földet lát. És egy új várost, mely az égből száll alá.

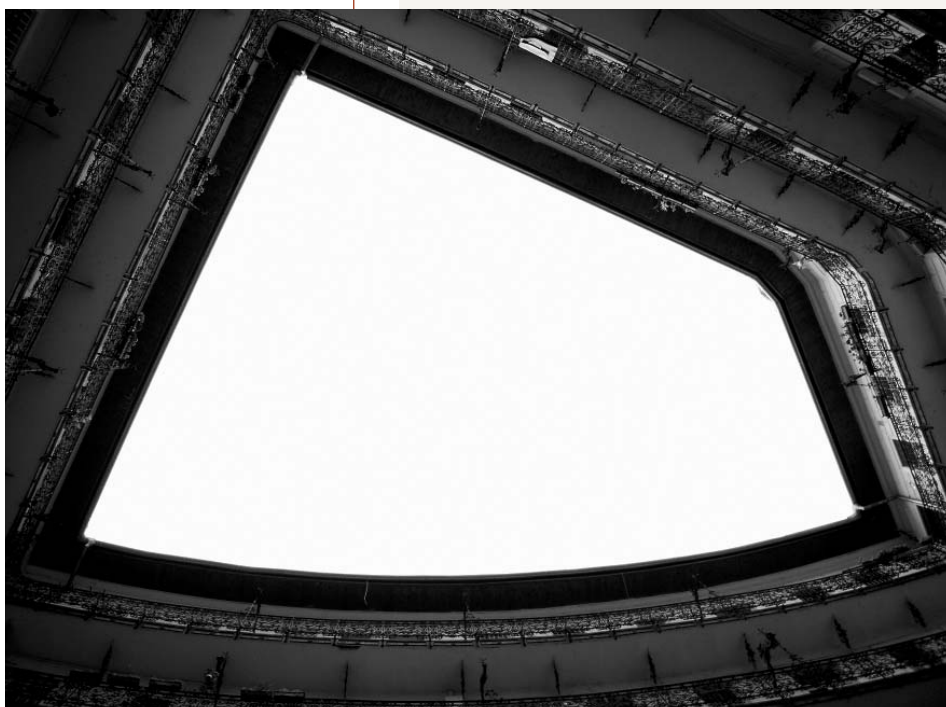
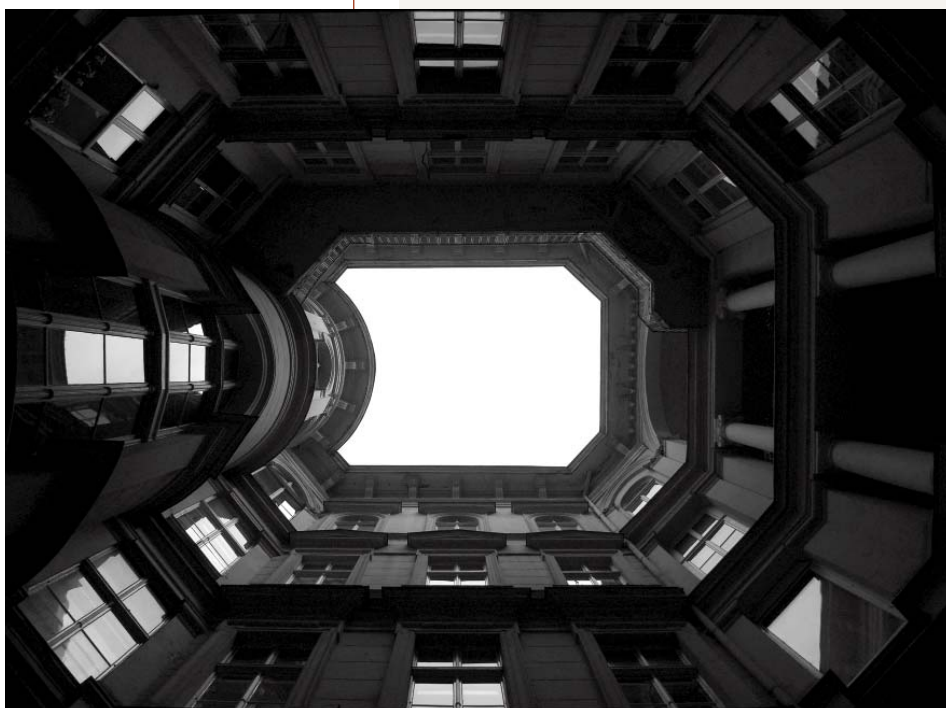
Felnézünk földre épített régi-új városunkból. Házak által körülfogott, ablakokkal körülvett, körfolyosókkal körüljárt üres terekből az üres égbe. Sok épület. Egyetlen égbolt. Ürességek találkoznak alulról és felülről, idők és fények.

Sorozatom az ember két lakóhelye, a város és az ég párbeszédébe hallgat bele – a fénykép nyelvén.”¹

Ezek a szavak kísérték Czigány Ákos fotográfiáit Párizsba – a Lucien Hervé és Rodolf Hervé díjra jelölt *Egek* című fotósorozatát. Az École Spéciale d'Architecture intézményében 2010-ben a Lucien Hervé és Rodolf Hervé díj negyedik ünnepélyes átadására került sor. A díjat Czigány Ákos és Alexis Cordesse nyerte megosztva. Közös kiállításukat, amely a „Város nyelve” felhívásra reflektál, a Galerie Spéciale

rendezte meg. A zsűri Judith Hervé, Agnès b. (Elodie Cazes), Olivier Beer, Didier Brousse, Gilles de Bure, Odile Decq (Claire Chevrier), Françoise Morin és Françoise Reynaud személyéből állt. Előzetesen Béatrice Andrieux, Armelle Canitrot, Csizek Gabriella, Patrick Le Bescond, Hervé Le Goff és Pócze Attila tett javaslatot a zsűrinek. A 2004-ben Judit Hervé és Lucien Hervé által megálmodott és megvalósított elismerést az Association Lucien Hervé et Rudolf Hervé adja ki az erre méltó fotográfusnak. Czigány Ákos az *Egek (hommage à Hiroshi Sugimoto)* (2010) című, 22 darabból álló képsorával nyerte el a díjat. Hiroshi Sugimoto *Filmszínházak* (1975–2001) sorozatának formanyelvével kezdeményezett egy vizuális és szellemi párbeszédet, ennek eredménye, egyik állomása látható most. Mellette Alexis Cordesse *Border Lines* című munkájával találkozhattunk az École Spéciale d'Architecture Galériájában a Mois de la Photo² keretében. Érdekes konstelláció, hogy a Paris Photo 2010 meghívott közép- és kelet-európai vendégei közül a szintén magyar Ősz Gábor nyerte el a 2010 BMW-Paris Photo díját.

Rodolf Hervé (1957–2000) úgy ismert, mint a digitális fotó egyik legkorábbi művelője, műzsákkal a számítógépben. 1989-ben a 200 éves Eiffel-toronyról készített fotósorozatot, majd szitanyomatokat, amely az Országos Széchényi Könyvtár kiállításán voltak láthatók. Az Eiffel-torony közös téma a két Hervé között, Lucien Hervé (1910–2007) 60 évig fényképezte az Eiffel-tornyot, ismert 1948-as fotográfiája, amelyet egy évvel Le Corbusier-vel való találkozása előtt készített. Az Erdész és

Maklár Fine Art *Lucien Hervé, Rudolf Hervé* címen rendezett kiállítást 2007-ben. A dolgok együttállása szerint most egyszerre látható a Szépművészeti Múzeumban a Lucien Hervé 100 című kiállítás és a párizsi Musée National de l'Art Moderne-t magába foglaló Centre Pompidou Lucien Hervé centenáriumi kiállítása (2011. február 12-ig).

Az Országos Széchényi Könyvtárban kiállított színes fotográfiák Rodolf Hervé *Fulgurance* (Villanás) című sorozatára reflektálnak. Emocionálisan töltött, felfokozott kedélyállapotú fényképeit korábban 2010-ben a lecture-i fotófesztivál mutatta be.³ Mindezen túl 2006-ban Rodolf Hervé *Monuments en folie* címmel a Carousel du Louvre-ban állított ki.

A fotográfia mellett Rodolf Hervének a videófilm, az elektrografika, a kollázs, a festészet, a plakát- és a zeneművészet, a performansz egyaránt sajátja. Kifejezőmódját illetően Rudolf Hervé így nyilatkozik: „Azért fotózom, mert látok, azért látok, mert vagyok, azért vagyok, mert megmaradtam. Eredetileg a próza és a fotó kombinációjával kezdtem, most megint arra tartok.”⁴ Amikor Budapestre költözött, Király Tamás, Aknai Tamás, Müller Péter Sziámi az inspiráló környezet számára, egymással dinamikus egyensúlyi viszonyban léteztek és alkottak. 1990-ben a Tilos az Á-ban a Resonances csoporttal adott elő performance-t, fotózta a Széchényi fürdő közönségét és a Nulladik kilométer akciócsoport alapítótagja.

Ugyanakkor a Nemzetközi Mail Art kiállítás jelentős szereplője 1992-ben a Kassák Múzeumban. 1993-ban *Őnösszeszerelő délutánok* címen Erdély Dániellel az Artpoolban mutatkozik be. A Corvin Otto tér Vasarely Múzeumában 1990-ben megrendezett kiállítására erede-

tileg egy térspecifikus installációt tervezett. „Igazából ez egy térkiállítás lett volna, hipnotikus, torzító téranamorfotikus képekből, ahol ezeket a tér-képeket egy-másfél méter mélységben helyeztem volna el” – mesélte Rodolf Hervé. „A lényeg az, hogy ami kinn van a falon, azt vállalom, még akkor is, ha furcsán hat itthon. A kiállításon például többször elpakoltak olyan kiállítási tárgyakat, amiről azt hitték, hogy szemét...”

Kiállításain túl Rodolf Hervé az Árnyékkötők, a Laza Lapok, a Magyar Műhely, a Fotó, a Fotóművészet, a Nagyvilág hasábjain válik mára láthatóvá. „Ez a mindenre elszánt, mindent végigélő művész úgy bánt a művészi alkotással – osztja meg velünk Gebauer Imola –, mint az étellel, mint ahogy saját életét is élte. Hogy ma már nincs köztünk, felfokozott intenzitású alkotásai szinte megmagyarázzák. (...) mert kevesen vannak hozzá hasonlók, akik ilyen messzire mentek (...), s amit tettek, azt annyira őszintén át is élték volna, mint ő.”⁵

Jegyzet

- 1 <http://exponto.spavia.com/> (Utoljára frissítve: 2010. 12. 10.)
- 2 Köszönet a Kaposvári Egyetem TÁMOP -4.2.3-08/1-2009-0016-os projektjében való részvételi lehetőségért.
- 3 Rodolf Hervé *Fulgurance* polaroid-képei a *Ville Ouverte*, Párizs kiadásában jelentek meg 2008-ban.
- 4 Perger Mária: „Elképzelné anyni, mint képeket alkotni”. *Pesti Hírlap – Kultúra*. 1990. május 18.
- 5 Gebauer Imola: Villanás. Rodolf Hervé kiállítása a lecture-i nyári fotófesztiválon. *Balkon*, 2010/09.

Rodolf Hervé: *Fulgurance* (Villanás), a sorozat két darabja, polaroid, 1993 Budapest